

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าว

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๗๐ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าว ๓๘,๕๕๑,๒๓๑ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าว ในสัปดาห์นี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล* พื้นที่การระบาด ๑๒๖ ไร่ ในข้าวช่วงอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน จำนวน ๒๕ ไร่ ข้าวอายุช่วง ๔๐ - ๖๐ วัน จำนวน ๒๐ ไร่ และข้าวช่วงอายุมากกว่า ๖๐ วัน จำนวน ๘๑ ไร่ (ลดลง ๔๒๐ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๔ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อำเภอห้วยกระเจา

จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอพรรณานิคม

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอปะนาเระ

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอตาลชุม

โรคไหม้** พื้นที่การระบาด ๑๔,๙๖๔ ไร่ ในระดับรุนแรง ๑,๙๒๘ ไร่ และในระดับไม่รุนแรง ๑๓,๐๓๖ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๑๑,๖๓๙ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอคำตาก้า

จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ อำเภอนางรอง

จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอป่าแดด

จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อำเภอจักราช

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอเดชอุดม ศรีเมืองใหม่ เขมราฐ พิบูลมังสาหาร ดอนมดแดง เหล่าเสือโก้ก

นาจะหลวย ตระการพืชผล และอำเภอสรินธร

จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ อำเภอปากคาด

จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอเมือง ดอนตาล หนองสูง นิคมคำสร้อย และอำเภอหว้านใหญ่

จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แก่ อำเภอบ้านโคก

จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ อำเภอโนนนารายณ์ ชุมพลบุรี และอำเภอเขวาสินรินทร์

จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ อำเภอสามชัย และอำเภอดอนจาน

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอมายอ

จังหวัดลำพูน ได้แก่ อำเภอเมือง

๒. การคาดการณ์

จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมย้อนหลัง ๗ วันจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ๒๔ สถานี สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๖ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘)

๒.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๖๕-๗๐ % และพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ หวานข้าวปริมาณหนาแน่น ดังนั้นในพื้นที่ที่มีการระบาดให้ตรวจสอบสภาพแวดล้อมในพื้นที่ใกล้เคียง หากพบสภาพแวดล้อมดังกล่าวให้ทำการหมั่นตรวจสอบในแปลงข้าวเพราะอาจจะเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดต่อไป ซึ่งก็ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิษณุโลก พิจิตร อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สงขลา ยะลา นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจจะเกิดการระบาดทำให้ข้าวเสียหายได้

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยมากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคใต้ ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง จังหวัดพัทลุง อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓.๘๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๒ % สถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคเหนือ บ้านวังน้ำเย็น ต.แม่ป่าก อ.วังชิ้น จ.แพร่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๑๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๖ % และสถานีตรวจวัด(Gistda)ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำบลคำเจริญ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๒ % ซึ่งคาดการณ์ว่าข้าวอยู่ในระยะกล้าจนถึงระยะแตกกอ โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าวหนาแน่น และปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้มาก ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจเกิดโรคไหม้ได้ ทำให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิษณุโลก พิจิตร อุทัยธานีชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สงขลา ยะลา นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช ได้จัดทำข่าวเตือนการระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ข้าวทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี สกลนคร ปัตตานี และอุบลราชธานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว

๓.๙ สำนักงานเกษตรจังหวัดบึงกาฬ กาฬสินธุ์ สกลนคร มุกดาหาร ปัตตานี เชียงราย อุดรดิตถ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอเรียการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดที่เคยพบการระบาดและพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด ๔๒ จังหวัด เตรียมความพร้อมในพื้นที่ระบาดซ้ำซากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นอีก โดยได้จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ทั้งหมดจำนวน ๘๐๙ แปลง ศจช. ในพื้นที่เสี่ยงเร่งผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย และรณรงค์ให้สมาชิกใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ๗๐ จังหวัด ๔,๗๑๖ ตำบล

*จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๐ จังหวัด ๑,๖๙๖ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๐ และ ๓๕.๙๖ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๗ จังหวัด ๓,๐๒๐ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และ ๖๔.๐๓ ตามลำดับ

** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๐ จังหวัด ๑,๖๗๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๐ และ ๓๕.๔๙ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๗ จังหวัด ๓,๐๔๒ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และ ๖๔.๕๐ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดศัตรูพืช ทาง <http://www.dbae.go.th/> หรือ <http://www.ppsf.dbae.go.th/>

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของโรคใหม่
ระหว่างปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

